

Píše Jiří Opelík / L. M. 60

(E*forum, 11. 04. 2021)

Třeba mi v této odborné rubrice projde, že do ní přispěju jen něčím osobním, vzpomínkovým – věk mně může být omluvou. Ústav pro českou literaturu ČSAV začal přijímat mladé za vyhozené staré soustavněji od konce sedmdesátých let, dlužno však hned dodat, že většina z nich politická očekávání do nich normalizačním vedením ústavu vkládaná zklamala – „přiseráčků“ (Vančurův termín) bylo mezi nimi pomálu. Luboš Merhaut přišel mezi posledními až ke konci osmého decennia, byla to jeho první štače po absolvování pražské pedagogické fakulty. A přišel rovnou k nám, do lexikografického oddělení, takže se začal podílet na vznikání *Lexikonu české literatury*: nejdřív hesly, a poté, když se heslář *Lexikonu* v průběhu práce rozrůstal a bylo úměrně tomu třeba rozšířit redakci, i jejich redigováním (počínaje 3. dílem, písmenem M) – vzhledem ke své odborné specializaci na první školu českého literárního modernismu dostal na redakční starost hesla autorů z rozhraní 19. a 20. století. Brzo jsme seznali, že jsme se integrací L. M. trefili: nebyl to jen sympatický mladík, nýbrž i znalý, pracovitý a věcný odborník, který nemá *Lexikon* jen za náhodně uložený úkol, nýbrž za činnost, která mu pracovně vyhovuje, a může ji proto oprávněně brát za věc své profesionální cti. Když jsem pak post hlavního redaktora po Vladimíru Forstovi, který šel do penze, převzal já, mohl (a musel) jsem posuzovat výkony jednotlivých redaktorů soustředěněji a víc z blízka. A tu jsem začal Merhautovu schopnost syntetického obzírání mnohostranné literární reality stejně jako jeho odpovědnost a klidné vedení věcí oceňovat natolik, že když jsem se po několika letech zase já rozhodl odejít do penze, stal se mým jediným kandidátem na uvolněné místo hlavního redaktora právě on. V této funkci pak dovedl dvěma obširnými svazky posledního (4.) dílu *Lexikonu* k plné realizaci, a nejen to: ve spolupráci s dobře fungující ediční radou *Lexikonu* zároveň připravoval jeho nové, v případě 2. a zejména 1. dílu i podstatně revidované celistvé vydání (přesvědčivým dokladem toho se stal *Manuál Lexikonu české literatury pro nové tisíciletí*). Že tyto plány nakonec nevyšly, ba byly zmařeny, a že nakonec po účasti na konkursu na místo ředitele Ústavu pro českou literaturu byl L. M. odtud po účelové reorganizaci pracoviště jako nadbytečný (!) „vytěsněn“ a přípravný tým anulován, je už jiná a dnes už vyčpělá historie. Nové (fakultní) pracoviště jistě rádo přijalo člověka jeho znalostí a schopností i jeho letory. Šedesátka není v odborném životě žádný věk. Spolupracovníci a přátelé L. M. se proto těší na jeho nové texty.

Vladimír Forst, Jiří Opelík a Luboš Merhaut (foto Irena Kraitlová)

www.ipsl.cz